

Vytauto Didžiojo universitetas (VDU) – viena liberaliausių aukštųjų mokyklų Lietuvoje, kuri tęsia 1922 m. Kaune įkurto Lietuvos universiteto misiją.

Vytauto Didžiojo universiteto tradicijos pradžia sutapo su Lietuvos valstybingumo gimimu. 1918 m. vasario 16 d. paskelbus politinę nepriklausomybę, Lietuvos švietimo sferoje vienu svarbiausių uždavinių laikė įkurti lietuvišką universitetą. Po ketverių metų, reorganizavus iki tol veikusius Aukštuosius kursus, atidarytas Lietuvos universitetas Kaune. Tarpukariu tai buvo vienintelė lietuviška aukštoji mokykla, tapusi gyvybiškai svarbiu mūsų šalies kultūros, mokslo ir modernios, laisvos intelektualios minties židiniu. 1930 m., minint kunigaikščio Vytauto Didžiojo 500 metų mirties sukaktį, Lietuvos universitetui Kaune suteiktas Vytauto Didžiojo universiteto vardas.

Tarpukariu Kaune įkurtas universitetas buvo unikalus savo laisva dvasia, gyvu, nuoširdžiu profesūros ir studentų bendravimu, aktyviu ir įdomiu visuomeniniu gyvenimu, puoselėjamu bendruomeniškumo jausmu. Universitete studijavo ir dėstė dauguma žymių to meto intelektualų, aukščiausių Lietuvos pareigūnų, valstybės veikėjų. Čia užsimezgė žymiausi pirmosios nepriklausomybės moksliniai ir kultūriniai sąjūdžiai. Universitete laikytasi liberalios studijų politikos, ypatingas dėmesys skirtas humanitariniams ir socialiniams mokslams, atlikusiems tautos sutelkimo, istorinės atminties puoselėjimo vaidmenį. Modernumas, liberalumas, bendruomeniškumas, partnerystė – tai vertybės, kurias VDU išlaikė iki šių dienų.

1950 m. beveik keturiasdešimt metų tarpukariu Kaune veikusi aukštoji mokykla uždaryta sovietų valdžios sprendimu, o kai kurie jos fakultetai davė pradžią dabartinėms aukštosioms mokykloms: Kauno technologijos universitetui, Lietuvos sveikatos mokslų universitetui ir Aleksandro Stulginskio universitetui. VDU akademinė tradicija ne tik išliko, bet ir toliau ilgus dešimtmečius iki valstybingumo atkūrimo vystėsi išeivijoje. 1989 m. VDU atkurtas bendromis Lietuvos ir išeivijos mokslininkų pastangomis. Tuo metu jis tapo pirmąja šalyje autonomiška aukštąja mokykla.

Universiteto statutas įteisino akademinės laisvės principą, mokslo ir studijų vienovę, Lietuvoje tuo metu naujas trijų pakopų (bakalauro, magistrantūros, doktorantūros) studijas. Universitetas iš kitų šalies aukštųjų mokyklų išsiskyrė ir modernia, Harvardo universiteto (JAV) modeliu pagrįsta studijų koncepcija. Ji unikali tuo, kad pirmenybė teikiama ne siauroms ir labai specializuotoms studijoms, o plačiam, bendram universitetiniam išsilavinimui, tenkinančiam visapusiško asmenybės ugdymo ir šiuolaikinės visuomenės reikmes.